

ข่าวพาณิพย์

ก. 820

วันพุธที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๒๕

สรุปผลการศึกษาสำรวจ สินค้า ๘ จังหวัดภาคใต้

สือทว

ปลาบ่น

งานเลี้ยงข้าว

จากการสำรวจภาวะการผลิต และการค้าปลาบ่นในภาคใต้ ของค้าปลีข้าว การพาณิชย์ก่งข้าวสารการค้าในระหว่างวันที่ ๑๕ เมษายน-๔ พฤษภาคม ๒๕๒๕

ภาคใต้มีพื้นที่ติดทะเลเป็นส่วนมาก อาชีพประมงจึงเป็นอาชีพที่อยู่คู่กับ ชาวใต้ ตลอดมา และอุตสาหกรรมต่อเนื่องกับการประมงที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ อุตสาหกรรมการผลิตปลาบ่นในการออกจับปลาแต่ละเที่ยวจะได้ปลาเบ็ดประมาณ ๕๐%-๗๐% ถ้าไม่มีโรงงานปลาบ่นมารองรับปลาเบ็ดเหล่านี้ชาวประมงก็อยู่ไม่ได้ และในขณะที่เดียวกันถ้าไม่มีชาวประมงหาปลาเบ็ดมาบ่นโรงงานโรงงานก็อยู่ไม่ได้เช่นกัน ดังนั้น อาชีพประมงและอุตสาหกรรมการผลิตปลาบ่นจึงเปรียบเทียบเสมือนชีวิตคู่ที่จะขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียมิได้

ภาคใต้มีโรงงานปลาบ่นทั้งหมด ๔๓ โรงงาน จังหวัดสงขลานั้นเป็นจังหวัดที่มีโรงงานปลาบ่นมากที่สุดในภาคใต้ คือมี ๑๑ โรง แต่ขณะนี้เปิดทำการเพียง ๑๐ โรง เท่านั้น เนื่องจาก

จากโรงงานปลาบ่นอีก ๑ โรง ดำเนินกิจการขาดทุนและกำลังมีข้อพิพาทฟ้องร้องกันอยู่โรงงานปลาบ่นใน ภาคใต้โดยเฉลี่ยจะเดินเครื่องผลิตได้ประมาณ ๕๕%-๖๐% เท่านั้น เนื่องจากปริมาณวัตถุดิบมีน้อยไม่พอบ่อนโรงงาน กำลังผลิตจริงในขณะนี้จึงผลิตได้เพียงปีละ ๒๑๗,๕๘๖ ตัน ซึ่งสามารถแยกออกเป็นรายจังหวัด ดังนี้

จังหวัด	จำนวนโรงงาน	กำลังผลิตจริง
ชุมพร	๔	๑๓,๘๖๐ ตัน/ปี
สุราษฎร์ธานี	๖	๑๘,๕๕๖ "
นครศรีธรรมราช	๘	๑๗,๘๐๐ "
ภูเก็ต	๒	๓,๖๐๐ "
ตรัง	๔	๗๐,๕๐๐ "
สงขลา	๑๑	๗๖,๖๕๐ "
ระนอง	๒	๗,๖๐๐ "
สตูล	๓	๒,๕๕๐ "
ปัตตานี	๓	๕,๖๕๐ "
รวม	๔๓	๒๑๗,๕๘๖ "

ที่มา : ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมภาคใต้

ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตปลาบ่นต่อ กิโลกรัม ของภาคใต้ โดยเฉลี่ย กก. ละ ๑๐.๕๐ บาท โดยมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

ค่าแรงงาน	เฉลี่ย กก. ละ	๐.๒๒ บาท
ค่าไฟฟ้า	"	๐.๑๖ "
ค่าน้ำมันเครื่องปั่นไฟ	"	๐.๐๒ "
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องจักร	"	๐.๕๕ "
ค่าขนส่ง	"	๐.๓๔ "
ค่าใช้จ่ายสำนักงาน	"	๐.๑๐ "
ค่าเช่าและค่าสิทธิหรือทรัพย์สิน	"	๐.๒๒ "
คอกเบ็ด	"	๐.๐๕ "
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (กระสอบ หนี้สูญ รับรอง)	"	๐.๑๐ "
ค่าไม้หีบเรือเพลิง	"	๐.๖๐ "
รวม		๒.๕๐ "
ปลาเบ็ด ๔ กก. ๆ ละ ๕ บาท	"	๕.๐๐ "
รวมต้นทุนการผลิตปลาบ่น ๑ กก.		๑๐.๕๐ "

สถิติราคาปลาเบ็ดในภาคใต้

ปี	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๗	๒๕๒๘	๒๕๒๙	
ราคาเฉลี่ย กก.ละ/บาท	๑.๐๓	๑.๒๕	๑.๗๒	๑.๗๐	๑.๕๖	๒.๒๕	๑.๕๓

ในปี ๒๕๒๔ ราคาในขณะที่ยังยกสำรวจ โดยเฉลี่ย กก. ละ ๒.๐๐ บาท

ปริมาณและมูลค่าปลาบ่นส่งออก เฉพาะที่ผ่านด่านศุลกากรสงขลา

หน่วย : ตัน

มูลค่า : ล้านบาท

๒๕๒๖		๒๕๒๗		๒๕๒๘		๒๕๒๙ (มก-ปึก)	
ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
๓๖,๖๐๘.๓๓	๒๐๑,๕๓	๓๖,๕๕๘.๕๕	๑๙๓,๕๖	๓๕,๕๕๘.๕	๑๙๓,๕๕	๓,๕๕๘.๖	๓๓.๓๖

การจำหน่ายปลาขึ้นภาคใต้
การจำหน่ายปลาขึ้นของภาคใต้ นั้น
 ๕๐% จะส่งออกปาสกโปร์ และมาเลเซีย เพราะการส่งออกนั้นจะลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้มาก ส่วนที่เหลือก็จำหน่ายให้ผู้เลี้ยงสัตว์ ในจังหวัด และส่งเข้าโรงงานผลิตอาหารสัตว์บางส่วน โรงงานอาหารสัตว์ในภาคใต้จึงไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก เพราะภาคใต้มีท่าเรือขนส่งสินค้าออกต่างประเภทได้ โรงงานปลาขึ้นในภาคใต้ตั้งแต่ตอนกลางลงมาจึงส่งปลาขึ้นของตนออกต่าง ประเทศเสียเป็นส่วนใหญ่

ราคาส่งถึงตลาดสิงคโปร์ปี ๒๕๒๔ เฉลี่ย ต้นละ ๑๐,๕๐๐ บาท และจากสถิติราคาปลาเบ็ดข้างต้นจะเห็นว่าราคาสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปี ๒๕๒๕ ราคาปลาเบ็ดลดลงจากปี ๒๕๒๓ มาก เนื่องจากรัฐบาลประกาศเก็บภาษีปลาขึ้นส่งออกทำให้การส่งออกหยุดชะงักลง ราคาปลาเบ็ดจึงตกลงมากเคยตกลงเหลือเพียง กก. ละ ๑.๒๐-๑.๕๐ บาทเท่านั้น และทางสมาคมผู้ปลาน้ำขึ้นไทย ได้ร้องเรียนขึ้น จนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๒๕ รัฐบาลจึงมีมติปรับปรุงอัตราอากรใหม่ให้เหมาะสม ดังนั้นราคาส่งออกเกิน กก.ละ ๔ บาทแต่ไม่เกิน ๑๐ บาท คิดอากรเฉพาะราคาส่วนที่เกินร้อยละ ๕ ส่วนราคาที่เกิน กก.ละ ๑๐ บาท ขึ้นไป คิดอากรร้อยละ ๑๐ ซึ่งมีผลให้การส่งออกเริ่มคลี่คลายขึ้นอีกราคาปลาขึ้นจึงเชียวตัวสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงเดือนมกราคม ๒๕๒๖ ราคาสูงขึ้นถึง กก. ละ ๑๒-๑๒.๕๐ บาทและหลังจากนั้นราคาก็เริ่มลดลงอีก เนื่องจากการส่งปลาขึ้นและภาคอื่นเหลือจากต่างประเทศเข้ามา

ปัญหาและข้อเสนอแนะ
 ๑. ปลาเบ็ดคุณภาพไม่ค่อยดีมีดินโคลน ฟองน้ำ ปุ และเปลือกหอย ปนมาก ทำให้โปรตีนตกต่ำลง เพราะถ้าปลาคุณภาพดีก็จะถูกเลือกไปทำปลากระป๋องเสียหมด ดังนั้นเปอร์เซ็นต์ปลาของเราจึงสู้ต่างประเทศไม่ได้ ปลาขึ้นภาคใต้จะมีโปรตีนเฉลี่ย ดังนี้ จ. สงขลา

ส่วนใหญ่จะได้ปลา มีโปรตีน ๕๕%-๕๖%
 จ. ประจวบคีรีขันธ์ ส่วนใหญ่จะได้ปลาคุณภาพดีมีสิ่งเจือปนเพียง ๒% โปรตีนประมาณ ๖๒%-๖๓% ส่วนจังหวัดอื่น ๆ จะมีโปรตีนใกล้เคียงกันคือประมาณ ๕๕%

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพปลาเบ็ดนั้น ขึ้นอยู่กับสาเหตุสำคัญสามประการ ประการแรก เพราะถ้าชาวประมงไม่นำโคลนทรายปนลงไปสิ่งเจือปนก็จะไม่มีมากนัก ส่วนสิ่งเจือปนที่ติดมาตามธรรมชาตินั้น ถ้าชาวประมงเก็บออกเสียบ้าง ก็จะเป็นผลดีต่อทุกฝ่าย

๒. ปริมาณปลาเบ็ดไม่เพียงพอ เพราะทรัพยากรในทะเลลดน้อยลง ค่าใช้จ่ายในการออกจับปลาสูงขึ้นชาวประมงจึงหยุดกิจการไปมาก เป็นผลให้จับปลาได้น้อยลงจนไม่พอป้อนโรงงาน โรงงานส่วนใหญ่จะเดินเครื่องไม่เต็มที่ บางแห่งก็ลดชั่วโมงการทำงานลงเหลือ ๘-๑๒ ชั่วโมง

ข้อเสนอแนะควร กวดขัน เรื่อง การลักลอบระเบิดปลาให้มากขึ้น ส่วนการห้ามจับปลาในฤดูวางไข่ และการกำหนดตาอวนให้ใหญ่ขึ้นนั้น รัฐบาลก็ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

๓. ปัญหาด้านการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ตลาดเป็นของผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะเป็นผู้กำหนดราคาจับซื้อเอง และแจ้งมาให้ทราบ เมื่อผู้ขายส่งปลาขึ้นไปขาย ผู้ซื้อจะเป็นผู้ชั่งโปรตีนเองและจ่ายเงินตามโปรตีนที่ชั่งได้ ไม่ว่าผู้ขายจะพอใจหรือไม่ก็จำเป็นต้องขาย

ข้อเสนอแนะ ควรตั้ง หน่วยงานที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของผู้ซื้อทั้งภายในประเทศและต่างประเทศชั่งโปรตีนของปลาขึ้นก่อนที่จะส่งไปจำหน่าย